- 5 -

Dar Iosif Ton ,ca de altfel şi dvs. predicînd Evanghelia nu subscrieţi la această parte din ideologia marxistă, care exprimă concepţia materialistă- ateistă despre lume, aşa că nu înţeleg dece este vinovat de un păcat pe care-l faceţi şi dvs.? Sau trebuie să înţelegem din declaraţia dvs. că în ceea ce vă priveşte pe dvs. subscrieţi la ideologia materialistă-atee? Ar însemna că dvs. jucaţi rolul agentu-dublu,cu creştinii faceţi pax pe credincioşii iar cu atei ziceţi ca ei poate fără convingere ca să nu-i supăraţi şi să vă meargă bine.

Este o formă de cameleonism dar după cum se ştie din Lev.11:30 cameleonul este trecut în rîndul animalelor necurate ,fiind un animal care-şi schimbă culoarea după culoarea locului unde se află la un momendat.

Iertaţi-mă dar mi se pare caraghioasă afirmaţia dvs."că partidul nu se meştecă în dotrina cultului nostru" . Care dvs nu citiţi ziare, reviste, cărţi? uitaţivă puţin prin cărţile de şcoală ale copiilor dvs. Partidul se amestecă în toate problemele şi atacă toate doctrinele în afară de a sa şi este în drept s-o facă, nu numai pentru că Dumnezeu el însuşi permite tuturor să-şi spună părerile chiar dacă acestea sunt îndreptate în potriva Sa.

În cazul însă să vă reamintesc că, datorită caracterului său democratic, partidul permite exprimarea concepţiilor religioase, deşi aceste vin în contrdicţoe radicală cu concepţia materialistă-atee despre lume.

De-a dreptul ridicolă este şi afirmaţia dvs. că partidul nu propagă ateismul în biserici; ori dvs. sunteţi naivi, ori disprepuiţi pe cei ce vă citesc declaraţia. Care dacă partidul ar propaga ateismul în biserici s-ar mai duce cineva dintre noi la biserică ? Poate doar dumneavoastră. S-ar putea - cine ştie - ca datorită sprijinului dvs. să recunoaştem substanţial, Iosif Ton să fie judecat şi condamnat, iar dvs. o să predicaţi în continuare despre crucea lui Isus Hristos şi despre crucea copiilr săi. Dvs. o s-o predicaţi şi Ton o s-o poarte. La sfîrşit pentru că toate au un sfîrşit- chiar şi rolul dvs. de conducători ai uniunii Baptiste-. Ton ,martirizat cu ajutorul dvs. va ajunge ne greşit în cer şi după toate cîte se văd la dvs.,acolo, bineînţeles dacă cel puţin în ceasul al 12-lea nu vă veţi pocăi şi nu vă veţi întoarce la Domnul.

S-ar putea însă-cine ştie- să primiţi vre-un ordin şi să vă lămuriţi să " ajungînd la concluzia că Ton e nevinovat; să-i întindeţi mîna " frăţească " şi s-o luaţi dela capăt cum aţi mai făcut, angrenîndu-l şi pe Ton Iosif în jocul dvs. necurat. Şi vai s-ar putea ca Ton să vă creadă, şi s-a mai întîmpla t să vă întindă mîna.

Asta ar dovedi că întradevăr " istoria ne învaţă că nu învăţăm nimic din istorie, "că fuga de cruce este o ispită pe care n-o poate birui de cît cel care ştie bine că cel care are părtăşie cu tatăl şi cu Fiul Său,nu poate avea părtăşie de cît cu aceea care trăiesc în lumină, care ştie de asemenea că oricine vrea să trăiască cu evlavie în Hristos va fi prigonit.

Cu bine A Popescu .

N.B.I. Poate că are să vă mîngîie faptul că şi la conducerea celorlalte culte neoprotestante se află nişte"fraţi" tot aşa de rîvnitori şi bine intenţionaţi ca dvs.

N.B.I. Aţi băgat de seamă că întoată lucrarea dvs. nu pomeniţi nici odată numele lui Isu Hristos ? .....

Cu toate acestea, prin unele acțiuni ale sale solitare, inconsecvente cu angajamentele și afirmațiile sale fie față de cei din grupul celor 5 (Taloș, Brînzei, Geabou, Sărac, Țon), fie față de Uniune, fie față de tovarășii săi de inițiative revendicative precum Aurel Popescu și Pavel

Niculescu, fie față de cei inspirați de dânsul precum unii membri fondatori din ALRC (cazul Caransebeş), fratele Țon a dus la derutarea şi fărâmițarea frontului dizident din Cultul Baptist.

Datorită declarațiilor date de fratele Țon pe durata cercetării penale şi în consecință şi a martorului Gheorghiță Nicolae (care a fost şi el percheziționat) s-a cerut percheziționarea în perioada noiembrie 1974 – aprilie 1977 a următoarelor persoane: Seiceanu Emanuel, Panțiru Valentin, Georgescu Raluca, Ploieşti,[420] Bucur Remus, Dragomir Stancu, Chiper Daniel din Deva,[421] Marcoi Ştefan, Moisescu Vasile, Simon Cure din Arad,[422] Moldoveanu Neculai din Sibiu,[423] Cafengiu Aurelian, Gaspar Vasile, Brînzei Vasile, Serac Iosif, Pădeanu Florea, Diac Viorel şi Răscol Victor din Bucureşti,[424] Culea Ion şi Blaj Titus din Constanța,[425] Blaga Valeria, Slănic,[426] Geabău Pascu, Alexandria, Olah Liviu, Colțea Gavril din Oradea, Cioată Silvian, Nicolescu Ion, Bucur Corneliu, Constantinescu Irina din Ploieşti,[427] lunându-li-se declarații iar unii dintre ei ajungând să fie şi învinuiți.[428] Fratele Matei Moise din Timişoara, care a fost şi el percheziționat pe data 4 oct. 1974 şi interogat pe 25.10.1974, cu ocazia cercetării fratelui Țon, declară următoarele:

> „În urma faptului că Iosif Țon din Ploieşti a declarat organelor de securitate cu ocazia cercetărilor, că după percheziția domiciliară ce mi s-a făcut la 4 octombrie 74, i-am dat telefon, comunicîndu-i că mai multe exemplare dintr-o lucrare a lui care se aflau într-o servietă, nu au fost găsite de cei cari au efectuat percheziția, vă declar că nu este adevărat”... Convorbirea care a avut loc între Matei Moise şi Iosif Țon, declară acesta, a fost precum urmează:
>
> „- Pace ție frate Iosif.
> - Pace ție frate Matei, cînd vii la Ploieşti?
> - Frate Iosif, uite la mine s-a făcut percheziție şi mi s-a luat tot ce am avut religios, cărți, benzi de magnetofon, casete, absolut tot. Eu dragul meu te-am iubit mult ca predicator, dar dacă mai faci şi altceva prostii te rog să ne lași pe noi în pace.
> - Vino la Ploieşti să stăm de vorbă şi vei afla adevărul, nu fi fricos. E vorba de o lucrare a mea pe care în august am trimis-o şefului statului.
> - Eu nu sînt fricos, am să vin curînd. Pace ție şi sorei.”[429]

O sintetizare a documentelor şi scrierilor care fac referire la activitate fratelui Țon în anii 70 creează despre dumnealui următoarea imagine. Pe când dânsul se afla în Anglia la studii la Regent’s Park College, Oxford, primeşte o corespondență de la fratele Petre Belicov prin care acesta îi explica dorința autorităților române de a îmbunătăți relațiile României cu Anglia şi Statele Unite ale Americii.[430] Fratele Belicov îi sugerează fratelui Țon să se angajeze şi dânsul

[420] ACNSAS, P1087/2, f. 8,9
[421] ACNSAS, P1087/2, f. 16-18.
[422] ACNSAS, P1087/2, f. 21-23, 58.
[423] ACNSAS, P1087/2, f. 26.
[424] ACNSAS, P1087/2, f. 27, 58
[425] ACNSAS, P1087/2, f. 29.
[426] ACNSAS, P1087/2, f. 113.
[427] ACNSAS, P1087/2, f. 58-59, 105-143, 167, 236.
[428] ACNSAS, P1087/2, f. 105-236.
[429] ACNSAS, P1087/2, f. 5.
[430] Țon, *Confruntări*, pp. 83-84.

în acest proces, dar orice serviciu oferit să fie făcut contra îmbunătățirii situației baptiştilor din România. Fratele Țon începe cu această activitate de crearea unei imagini pozitive României (în detrimentul imaginii creionate de Wurmbrand[431]) încă din Anglia prin cuvântările sale şi prin crearea de legături la nivele înalte. Aşa se explică entuziasmul, patriotismul său din corespondența trimisă din Anglia şi nădejdea sa în comprehensiunea autorităților cu privire la utilitatea unor oameni religioşi. Fratele Belicov (precum şi povestirile fratelui Ioan Dan) îi inspiră ideea creării punților de legătură între state pe fondul religiei, idee aplicată cu succes de Belicov în câştigarea statului de cult recunoscut cu drepturi egale în perioada 1944-1946. Fratele Țon, la întoarcerea în țară, îi dă o descriere a acestei posibilități de ajutare a României ofițerului de legătură Ioan Râpa, cu specificația că va oferi serviciile sale în schimbul schimbării în bine a situației baptiştilor. Se pare că s-a lovit de refuzul autorităților în acordarea acestor libertăți şi astfel, în 1973, fratele Țon refuză să mai colaboreze oficial cu Securitatea. Totuşi, după trimiterea Memoriului celor 50 la conducerea Statului, prin luna martie 1974 fratele Țon reia legătura cu autoritățile în ce priveşte „oferta" baptistă.[432] „[A]m încercat să conving diferitele organisme, aflate la diferite niveluri, că soluționarea problemelor noastre ar fi benefică pentru țară."[433]

Fratele Țon a oscilat între a fi de partea Uniunii şi a păstorilor conformişti sau de partea celor care doreau o biserică curată, adevărată. Nu întotdeauna conta partea adevărului sau faptul că liderii Uniunii erau corupți şi jucau jocul autorităților, ci o pondere mare a avut-o partea „breslei". Fratele Țon era ataşat față de Uniune şi față de autoritățile de stat, aşa cum se poate vedea din extrasul al doilea din Procesul Verbal al Comunității de Bucureşti din 12 feb. 1974.

[431] Ibidem, p. 89.
[432] Ibidem, pp. 84-85;
[433] Ibidem.

PROCES - VERBAL

Incheiat astăzi, 12 februarie 1974, cu ocazia şedinţei de lucru a Comitetului Comunităţii Creştine Baptiste din Bucureşti, cu participarea păstorilor de pe raza comunităţii respective.

Şedinţa se deschide cu citirea Sfintei Scripturi şi cu rugăciuni rostite de mai mulţi păstori.

Sînt prezenţi următorii fraţii : Ioan Ordeanu, preşedinte, Victor Bodnariuc, vicepreşedinte, Ioan Bolea secretar, Ioan Dăduică casier, Vasile Bănuşei, Florea Simionescu, Constantin Bălgrădeanu, Iosiv Bărac, Dumitru Păiş, Ioan Dinu, Ernest Hapenciuc, Mihai Mitrofan, membri, Radu Cruceanu, Gerhău Pascu, membri supleanţi, Cruceru Florea, Ioachim Tunea, Vasile Taloş, Nicolae Cotofană, Gheorghe Bradu şi Iosif Ton, păstori.

Lipseşte fr. Ioan Bunaciu, vicepreşedinte, fiind bolnav.

Din partea conducerii Uniunii sînt prezenţi fraţii : Nicolae Covaci preşedinte şi Ioachim Tunea secretar general.

Din partea Departamentului Cultelor sînt prezenţi : dl. Sorin Iulian director, dl. Niţă Pascu inspector principal pentru Municipiul Bucureşti, dl. I. Buricescu inspector teritorial pentru judeţul Ilfov, dl. Mihai Dănescu inspector principal pentru judeţul Prahova, dl. Ion Barbu inspector teritorial pentru judeţul Ialomiţa, dl. Ioan Saica şi d-na Mihailov.

Şedinţa este condusă de fr. Nicolae Covaci preşedintele Uniunii, care în cuvîntul de deschidere arată scopul şedinţei, prezintă ordinea de zi şi îi salută cordial pe toţi cei prezenţi.

Se trece la următoarea ordine de zi :

- 6 -

- Ton Iosif spune : Sînt la prima şedinţă în calitate de pastor. Îmi exprim mulţumirea faţă de cei care au contribuit la numirea mea ca pastor. Am auzit de şedinţe cu sărăciumi, care au fost ţinute în trecut şi doresc să afirm că dacă şedinţele cu pastorii sînt aşa cum a fost şedinţa de astăzi, imaginea mea a fost greşită faţă de trecut. S-a dovedit cu prisosinţă că în cultul baptist din România există unitate doctrinară şi unitate organizatorică. Au fost oameni care au vrut să facă din mine un stegar al rupturii, un stegar al împotrivirii faţă de conducerea Uniunii. N-am acceptat aşa ceva ! Consider că aceştia sînt oameni care nu ţin la unitatea cultului. Declar cu toată inima că sprijinesc conducerea Comunităţii şi conducerea Uniunii. Am fost chemat la Constanţa de nişte dezidenţi să vorbesc împotriva pastorului şi nu m-am dus. Am fost chemat de pastor să-l ajut împotriva dezidenţilor respectivi şi m-am dus. Am arătat unitate cu Uniunea. Se referă la lucrarea pe care a făcut-o şi regretă că fără voia sa a ajuns în străinătate unde a fost publicată şi folosită pentru denigrarea ţării noastre. "Mă desolidarizez de cei ce au folosit lucrarea mea pentru denigrarea ţării mele. Denigranţii din apus spun că creştinii nu pot avea loc în statul socialist. Eu sînt gata să fac o declaraţie în apus prin care să arăt că noi avem o conducere înţeleaptă care ascultă şi rezolvă problemele noastre. In continuare arată că ar mai fi după părerea sa următoarele probleme ce trebuiesc rezolvate : a) Problema arondărilor arătînd, arătînd că sînt multe case de rugăciuni, proprietate cultică care sînt închise; b) Problema respectării statutului, arătînd că prin felul cum s-a pus problema de către unii pastori, care au motivat încălcarea statutului prin faptul că alţii l-au încălcat mai înainte, ne paşte o mare primejdie şi anume, nerespectarea statutului şi în viitor. Solicită luarea unei hotărîri ferme din partea tuturor ca pe viitor să se respecte întru totul prevederile statutare; c) Problema finanţelor, solicitînd să se dea posibilitatea bisericilor de a acorda ajutoarele materiale unor credincioşi lipsiţi direct şi nu prin intermediul Comunităţii. Referindu-se la sancţionarea pastorilor pentru abateri de la disciplină, consideră că sancţiunea "transfer disciplinar temporar" este în contradicţie cu principiul doctrinar înscris în mărturisirea de credinţă şi în statut prin care se precizează că pastorii sînt aleşi de biserică, spunînd : "Rog ca din considerent doctrinar, privind esenţa bisericii să se renunţe la această sancţiune". Face apel la unitate în jurul conducerii cultului şi îşi exprimă ataşamentul faţă de Uniune şi faţă de autorităţile de stat, la care spune că s-a găsit o înţelegere nevisată.

După evenimentul Memoriului celor 50 fratele Ţon scrie apoi lucrarea *Locul creştinismului în socialism* şi o trimite la conducerea Statului[434] şi în străinătate, lucru care declanşează cercetarea penală. În contextul acestei cercetări penale de la Ploieşti (1974-1976), este solicitat iarăşi să-şi exprime ideile cu privire la punţile de legătură între state şi ce pot face baptiştii pentru aceasta.

[434] Ibidem, p. 85.

În timpul cercetării fratele Țon fusese adus la limita frângerii[435] însă se pare că a trecut cu bine testul. Iată cuvintele în care descrie deznodământul: „Atunci mi-a propus un târg, că, dacă accept să colaborez cu ei, închide dosarul, dar eu i-am spus: «Domnule maior, nu-i nevoie să salvezi nimic. Dați-i drumul, puneți-mă la închisoare pe oricât. Nu va fi nici un târg între noi!» M-a pregătit Dumnezeu pentru aceasta."[436] Lucrurile au luat o direcție mai clară la momentul arestării şi anchetării mai brutale, pe timp de cinci săptămâni, consecință a trimiterii şi difuzării la Radio Europa Liberă a unui document semnat de fr. Țon, Popescu, Nicolescu, Cioată, Caraman, Dumitrescu. Arestați şi duşi la Sediul Anchetelor Penale din str. Rahovei, semnatarii documentului, cu excepția lui Caraman, au trecut şi prin anchetarea prin bătaie. În acest context, pe care fr. Țon îl descrie foarte succint în cartea *Confruntări* (pg.127, 191-201) dânsul devine din proprie inițiativă cooperant. În cadrul unei şedințe amicale de anchetă, fratele Țon se oferă să stopeze difuzarea unui al doilea document trimis în străinătate. „Mai exista un document trimis de noi în Apus şi el ştia şi de documentul acela şi eu i-am spus: «Domnule, eu cred că nu e bine să se transmită şi acela şi, pentru a linişti lucrurile, în speranța că se vor rezolva problemele noastre, eu sunt dispus să dau un telefon la prietenul meu din Anglia şi să-i spun să nu transmită documentul acela». El a fost uimit de oferta mea şi a acceptat-o."[437] Este părerea autorului că acesta a fost momentul inaugurării **voluntarismului** său în reluarea ideii de a facilita punți de legătură între Anglia şi Statele Unite cu ajutorul relațiilor baptiste. În această nouă situație, fratele Țon nu mai funcționa la nivelul de informator (cum a funcționat până în 1973), ci la un nivel superior de consilier/propagandist în domeniul externelor, într-un mod „naiv", fără angajamente scrise. Aceasta este concluzia pe care autorul o desprinde din documentele avute la îndemână şi această concluzie poate suferi ulterioare ajustări sau schimbări, în perspectiva unor cercetări mai aprofundate de viitor, mai ales atunci când accesul la documentele relațiilor externe ale Securității vor fi accesibile cercetării. Cheia cu privire la această turnură se află într-un interviu dat de fr. Țon pe când se afla la Pattaya, Tailanda, în 16-27 iunie 1980, cu ocazia Consultării cu privire la Evanghelizarea Lumii (COWE- Consultation on World Evangelization). În Pattaya, cu prilejul acestei conferințe, dânsul a afirmat cu privire la ancheta mai sus menționată următoarele: „Timp de mai multe zile el [ofițerul de securitate] venea şi aveam discuții lungi cu privire la **locul României în lume şi ce pot face baptiştii români pentru țara lor**."[438] (Accentuarea aparține autorului.) Din acel moment are loc o simpatizare cu autoritățile, fratele Țon hotărând să fie, din acel moment înainte, unul din pastorii înregimentați în rândurile

[435] Ibidem, p. 173.
[436] Ibidem, p. 174.
[437] Țon, *Confruntări*, p. 195.
[438] Iosif Țon, „Gospel Triumphs in Eastern Europe", *World Evangelization*, nr.20, 1980, p. 3.

Uniunii, care trăieşte şi respectă îndrumările, directivele autorităților, fie cultice, fie de stat. Din acel moment înainte se observă la dânsul simptomele „dublugândirii” orwelliene.

SEPTEMBER 1980 INFORMATION BULLETIN NO. 20

World Evangelization

A PUBLICATION OF THE *LAUSANNE COMMITTEE FOR WORLD EVANGELIZATION*

Let the Earth Hear His Voice

The Consultation on World Evangelization (COWE) held in Pattaya, Thailand, 16-27 June, gathered together 650 participants and 250 assistants, observers and guests from 87 countries. Leighton Ford, Chairman of the Lausanne Committee for World Evangelization (LCWE), sponsors of COWE, is seen here at the opening session.

Three Billion People— How Shall They Hear?

by Roger C. Palms

This was a gathering of Christians with a concern. Indeed, it was a deep burden. At the Consultation on World Evangelization (COWE) 650 official participants from 87 countries, plus observers & staff, came together at Pattaya, Thailand, around one question: "How Shall They Hear?" In the hallways, around the meal tables, the news they brought to one another was both exciting and revelatory:

Thomas Wang

In China, after a long silence of 30 years in which Christians wondered whether all the labor of faithful missionaries had been in vain, Thomas Wang revealed, "We now find nothing less than a living, growing Church with thousands upon thousands of Christians courageously confessing that Jesus Christ is Lord." Twenty thousand "house churches" are already formed, some with 1,000 Christians meeting in them; and the number keeps increasing.

In Romania the Baptists, with 30,000 confessing members in 1945, now have 164,000; the Assemblies of God have similar increases. Pastor Iosif Ton, who gave these figures, said, "God had me born and saved me in a Communist country because he wants me there in that situation."

In South Korea in 1900 a man became a Christian. He was beaten and sent from his home. His grandson was a COWE participant. He said, "Now in South Korea we are forming six new churches each day."

According to Bruno Frigoli, a member of the Lausanne Committee on World Evangelization (LCWE), the Aymara tribe in Bolivia was an unreached people in 1968. From 1968 to 1974, 20 Aymara churches were started. After the Lausanne Congress on World Evangelization definite goals were set by the Aymara Christians. Since 1974 those 20 churches have multiplied to 1,000. Samuel Liebert, a member of LCWE, spoke of other countries like Chile where there are churches with 40,000 to 50,000 members. In fact, in Santiago the Church of Jotabeche, where the Reverend Javier Vazquez ministers with 17 assistant pastors, has 60,000 members. Each week simultaneously 15,000 members meet for prayer and street evangelism; 15,000 meet in homes for Bible study; 15,000 meet in small prayer meetings; and 15,000 attend the church worship services.

In Kampuchea (Cambodia) people ministering in the refugee camps told of the response to Christ spreading as never before. Said one, "There are more Christians now in the camps than there were in all of Cambodia before this problem started." Mark Erickson, who is working in the camps with Youth With a Mission, said, "It's the discipling that I'm so excited about. There are Bible studies and prayer meetings all day long. The people are there with all other things left behind and have time to study. It is intensive. It is a 'concentration'

(continued on page 2)

THAILAND 80

In This Issue

The whole of this issue has been given over to a few highlights of the recent Consultation on World Evangelization held in Thailand - 16-27 June.

HEY HEAR? - WORLD EVANGELIZATION... HOW SHALL

Lausanne Committee's Mandate Renewed

PATTAYA, Thailand - The Consultation on World Evangelization (COWE) held here over the past ten days ended with a communion service conducted by Thai Church leaders and attended by more than 875 Christians from 87 countries.

Participants had earlier accepted without dissenting voice the recommendations contained in "Cooperation in World Evangelization," a seven-page working paper. Designed to assist the Lausanne Committee on World Evangelization (LCWE), sponsors of COWE, in its future deliberations, it suggested that LCWE be given a fresh mandate to continue its ministry, at the same time giving special attention to "balanced representation of membership and improved regionalization."

In order to maintain the ministry of LCWE (estimated cost $250,000 yearly), various means of fund-raising were outlined.

On the proposal to merge LCWE with the World Evangelical Fellowship, the document counselled a not-at-this-time response, but it did urge a merger between the theological units of the two bodies. It also recommended that LCWE "declare itself open to a fraternal relationship with any body or movement that is committed to world evangelization and is in full accord with the Lausanne Covenant and spirit."

Among the hindrances to cooperative relationships identified were duplication of ministries; a deficient attitude toward local church structures; insensitivity toward governments and other secular authorities; and lack of prior consultation on the part of short-stay task forces. Solutions were suggested, and mission agencies and churches were urged to explore channels for sharing resources for world evangelization.

The findings acknowledged the contribution and place of "other Christian ministries which are not directly accountable to the churches," but affirms strongly that "it is the local church that must provide opportunities for fellowship, worship, teaching and service."

Gospel Triumphs in Eastern Europe

"For me personally, the greatest problem was my place as a Christian in a Communist country," Romanian Baptist pastor Iosef Ton told a session. "God put me there, he met me there, he saved me there. That means he wanted me there.

"But what for? What does God want to work through me in a Marxist-atheistic society? I believe that, as the prophets of the Old Testament had a message for nations, kings, and whole societies, so his people today are called to give out his message in this day."

Ton stressed that Christians needed sensitivity. "It is fashionable in the West to say that Marxism is satanic teaching and to fight it as such. But let us think from another angle. Let us concede that the Marxist leaders of Romania are honest men who love their people and their country.

"They started 30 years ago with the belief that Marxist ideology and the Marxist system were going to create the ideal society of equality, social justice, and plenty for everybody. I believe that it is at this point that our Christian intervention is most vital. That system was applied and everybody can see that it doesn't work. Any system, be it the most ideal and noble in its aspirations, if it is without God, is bound to fail."

After he expressed his views in print in 1974 and in 1977 and called for religious freedom, he encountered problems. It came to a climax in 1977 when he was taken to the police in Bucharest. A security official physically assaulted the Romanian pastor, who shouted to draw his plight to the attention of witnesses in adjoining offices.

Three days later, the same official came to the room. "Be calm," he said. "I'm calm, and I've come to talk with you."

"Now the Lord promised us that when we are in front of authorities, it will be the Holy Spirit who speaks through us. I found out that this happens in exactly that way.

"As soon as he sat down, I heard myself saying, 'Sir, since you came to talk, I want first to apologize for what happened on Monday. On Tuesday, you kept me here alone, and I had time to think and pray. I realized that this is Holy Week, and I was

Iosef Ton

beaten on that week. For a Christian, there is nothing more beautiful in the world than to suffer as his Lord suffered. Sir, I'm sorry for shouting. I should have thanked you for the most beautiful gift you gave me. You must know now that I have prayed for you and your family.'

"He was moved. He couldn't speak. Eventually he said, 'I shouldn't have done it. I'm sorry. Let's talk.'

"For many days he came, and we had long talks on the place of Romania in the world, the place of Baptists in Romania, and what Romanian Baptists could do for their country.

"One great lesson I learned long ago is that I see these men neither as Marxists, Communists, or enemies. I see them as people for whom the Saviour died—savable people, redeemable people.

"If we love them to the point of being ready to die for their salvation, they will see and believe. This is our place in a Communist society. It is the Holy Spirit who leads and empowers us for this holy task."

Ton described the Christian community in Romania as "the fastest growing evangelical movement in Europe." The Baptists, who numbered 30,000 in 1945, are now 164,000 in number. For the past six years, Ton has baptized an average of 200 new converts each year.

Este opinia şi convingerea autorului că din acel moment fratele Ţon a colaborat voluntar cu autorităţile. Era hotărât să le ajute pe acestea în soluţionarea problemelor lor. Aşa se explică împăcarea sa cu Uniunea şi solidarizarea sa în jurul acesteia. Aşa se explică desolidarizarea sa de grupul celor din ALRC, care au fost arestaţi şi bătuţi la Caransebeş, aşa se explică intervenţia dânsului în convingerea fratelui Olah Liviu să nu mai ţină botezul la râul Criş. Fratele Ţon după

ancheta din aprilie - mai 1977 vine iarăşi în contact cu autoritățile, pe tema punților între popoare, în concediul său la Ponor, în vara anului 1977 (după anchetă). Tot în acest mod se explică alegerea sa ca pastor la Oradea în locul fratelui Olah care este destituit, plecarea fratelui Țon într-un turneu în străinătate prin Anglia, S.U.A şi Tailanda în anul 1980 (aprobare de ieşire în occident, inexplicabilă în alt mod, dată unui cetățean român cu activități „fanatice", „denigratoare" şi „ostile" statului în perioada socialistă), cererea sa de plecare definitivă din țară şi notele atât de controversate date Securității şi care au fost făcute publice. Aceste note date Securității, prin conținutul lor, sunt în concordanță cu oferta şi scrierile fratelui Țon oferite Securității cu privire la punțile de imagini favorabile României cu ajutorul religiei. Deşi fratele Țon le reneagă pe acestea, susținând că au fost contrafăcute de grafologii Securității, **părerea autorului este că acestea sunt autentice**. Se pare că fratele Țon a recunoscut inițial una dintre ele, iar apoi s-a răzgândit. Există o expertiză grafologică efectuată în Statele Unite care, punând în compara□ie o scriere autentică a fratelui Țon cu textul celor două note, dă verdictul că sunt scrise de acelaşi autor. Este foarte posibil ca atunci când fratele Țon a plecat definitiv în Statele Unite şi văzându-se liber de constrângerile Securității, să fi reluat lupta sa pentru libertățile religioase din România, renunțând astfel la angajamentul său dintr-una din note. În semn de retaliere şi în încercarea de discreditate a dânsului, Securitatea scoate aceste note de la dosar şi le plasează la uşa camerei de hotel a lui Denton Lotz, secretarul general al Alianței Mondiale Baptiste (procedeu de discreditare descris într-un fel şi de Pacepa), pe când acesta se afla în România, făcând posibilă ajungerea acestor note în Statele Unite şi mai apoi în domeniul public. Se redau mai jos documentele pe baza cărora se bazează aceste opinii.

Dintr-o corespondență personală a autorului cu fratele Țon se prezintă câteva paragrafe cu explicațiile fratelui Țon. (Text fără diacritice.)

> În 1970 sau 1971, Petre Belicov se afla în Italia în vizită la ceva rudenii. De acolo mi-a scris o scrisoare lungă la Oxford. În ea îmi spunea că autoritățile române ar dori foarte mult să facă legături mult mai strânse cu Anglia şi cu Statele Unite, şi că el a fost abordat de aceste autorități pentru a îmbunătăți legăturile. Petre Belicov îmi explica apoi că el şi încă unul sau doi ar fi dispuşi să facă acest lucru dar numai cu condiția ca situația baptiştilor din România să fie substanțial îmbunătățită, în sensul de desființare a restricțiilor care ne sufocau atunci. El îmi sugera să stabilesc şi eu legături politice în Anglia, dar să am grijă să nu dau nimic fără condiția îmbunătățirii situației noastre.
> Între timp, eu mă împrietenisem cu Frank Barnett, cel care lucra cu British Council pentru România. L-am întrebat cum s-ar putea îmbunătăți relațiile dintre România şi Marea Britanie. M-a şocat răspunsul lui: "Problema voastră, a românilor, este că voi nu ne interesați cu nimic. Nu ne interesați din punct de vedere militar, economic, politic, religios...etc. De ce să vă ajutăm?"
>
> Am început să mă gândesc atunci la punțile de legătură între națiuni. O punte de legătură este etnicitatea. Fiindcă noi suntem latini, avem puntea aceasta de legătură cu Franța şi cu Italia. Cu alții avem puntea de legătură politică, sau militară, sau economică. Dar ia uită-te la Ungaria. Etnic, ei n-au pe nimeni în apus. Dar 20% dintre unguri sunt reformați calvini. Şi puntea aceasta le stabileşte o legătură extraordinar de puternică cu Olanda şi cu Scoția (şi în general Marea Britanie).
> România are şi ea un grup semnificativ de baptişti. Ei ar putea fi o punte de legătură solidă cu Anglia şi cu Statele Unite!

Aşa am ajuns eu să dezvolt concepţia mea despre punţile de legătură între naţiuni şi **m-am hotărât să joc această carte, adică să conving autorităţile din România că baptiştii ar putea să fie puntea de legătură dintre România şi Anglia şi Statele Unite**, cu condiţia ca situaţia baptiştilor din România să fie radical îmbunătăţită.
Îndată după ce m-am întors în România în 1972, **am început să scriu pe această temă.**
Iniţial am scris ceea ce ştiam că-i doare cel mai mult, adică, imensul succes în apus al lui Rihard Wurmbrand.
Am explicat într-o scrisoare pe care i-am dat-o lui Râpa că tot ce scrie Rihard Wurmband despre România este adevărat. Persecuţiile despre care vorbeşte el nu pot fi negate. Imaginea pe care o prezintă el despre România poate fi schimbată numai dacă lucrurile despre care vorbeşte el vor fi schimbate.
Şi am enumerat o serie de lucruri care ar trebui să fie schimbate. Şi dacă se vor schimba, noi vom fi în măsură să anunţăm apusul că situaţia noastră în România s-a schimbat şi astfel să dăm României o altă înfăţişare în apus.
În acel context am început să scriu şi teoria mea despre punţile de legătură între naţiuni.

În timpul anchetei din perioada 1974-1976.

Îmi aduc aminte că în cursul anchetei la Ploieşti a venit un general şi mi-a cerut să scriu pe larg din nou toată această concepţie a mea despre punţi şi mi-a atras atenţia că ce voi scrie va ajunge sus de tot.

După ancheta din 1977.

În 1977, vara, mă aflam în vacanţă la Ponor (în Munţii Apuseni, cca. 20 km la vest de Aiud). Într-o zi a venit cineva cu un Jeep şi mi-a spus că trebuie să merg la Alba Iulia să mă întâlnesc cu cineva de sus de tot şi că apoi mă va aduce înapoi la Ponor. M-am dus şi într-adevăr acolo mă aştepta un consilier al lui Ceauşescu. **El mi-a cerut să-i explic şi lui în amănunţime teoria mea şi am făcut-o.**
Apoi m-a întrebat. N-ai putea să faci toate aceste lucruri fără să pui condiţii?
I-am răspuns că nu o pot face din două motive. Întâi, ar trebui să mint că totul e în regulă cu baptiştii din România şi eu nu mint. Al doilea, cei din apus ştiu bine care e situaţia. Dacă mă duc să le spun că alta este situaţia, voi fi repede dovedit ca mincinos şi tot nu realizez nimic.
A plecat cu atât şi eu am fost dus cu maşina înapoi la Ponor.
Ceva mai târziu am observat cum Ioachim Ţunea încerca să facă în apus exact ce am sugerat eu, dar desigur fără succes.

Paragraf din raportul Securităţii menţionat în textul lucrării:

„Corespunde realităţii faptul că în perioada anilor 1974-1977 IOSIF ŢON a iniţiat şi desfăşurat acţiuni de incitare a credincioşilor baptişti la nesupunere faţă de „îngrădirile impuse de Departamentul Cultelor, a scris în ţară şi în străinătate făcîndu-se eroul multora dintre nemulţumiţi, din cadrul cultului. El însuşi pozînd în „persecutat", a făcut obiectul unor comentarii negative şi tendenţioase în presa din Occident şi la postul de radio „Europa Liberă", la nivelul conducerii unor organizaţii religioase reacţionare ori personalităţi ale vieţii publice din Anglia, S.U.A., Elveţia, şi altele. Pentru toate acestea, împotriva lui ŢON IOSIF s-a desfăşurat o urmărire penală timp de doi ani (octombrie 1974-septembrie 1976) fiind supus unui îndelungat proces de influenţare pozitivă. Principalii săi colaboratori au fost cercetaţi şi avertizaţi, fiind determinaţi să renunţe la acţiuni de felul celor raportate. Paralel, organele noastre au organizat un complex de măsuri specifice care au dus la izolarea sa în mediul baptist, la diminuarea substanţială a orientării sale nepozitive din trecut şi la adoptarea unei poziţii realiste şi în concordanţă cu politica statului nostru. Dintr-un adversar feroce, ŢON IOSIF a fost transformat într-un element pozitiv care, în prezent, susţine interesele statului român nu numai în ţară ci şi în străinătate. Ca urmare schimbarea sa de atitudine a dus şi la crearea unei stări de derută între baptişti."[439]

[439] ACNSAS, D 148/1, f. 58-70.

Se ataşează documentele cu privire la deruta dintre baptişti. Cu privire la poziția neprincipială a dânsului cu privire la membrii ALRC-ului arestați şi bătuți la Caransebeş, fratele Rădoi, unul dintre cei arestați, relatează despre încercarea fratelui Țon de a extrage de la soția fratelui Rădoi o declarație prin care aceasta recunoştea că soțul dânsei este vinovat, aceasta sub pretextul că îi va facilita acestuia punerea în libertate. În contextul grevelor minierilor de la Petroşani, acelaşi procedeu a fost folosit de Securitate asupra familiilor acestor grevişti, iar declarațiile soțiilor au dus la condamnarea soților.[440]

[440] Casetă audio intitulată „Adevărul” cu mărturia fratelui Rădoi Nicolae din Caransebeş. Arhiva personală.

Strada Prahovei 15 apt 1
Oradea, Romania

Poziţia mea

în Uniunea Baptistă şi cu privire la unele evenimente

si tendinţe recente din cadrul Uniunii Baptiste

Cuvîntul lui Dumnezeu ne spune să ne cercetăm şi să ne judecăm /să vedem/ dacă sîntem pe calea cea bună. In lumina acestei cerinţe a Sfintei Scripturi şi în urma ultimelor evenimente din cadrul cultului nostru, în special cele petrecute la Caransebeş, eu m-am cercetat şi consider că e nevoie să-mi definesc clar poziţia mea în cadrul Cultului şi în general în lucrarea lui Dumnezeu. E nevoie să fac lucrul acesta deoarece, pe de-o parte, unii oameni mă acuză de intenţii pe care nu le-am avut niciodată şi de fapte pe care nu le-am săvîrşit niciodată iar pe de altă parte, unii aşteaptă din partea mea acţiuni pe care dacă nu mi le asum mă consideră trădătorul unei cauze şi al unei mişcări. Ambelor grupuri le sînt îndatorat cu o explicaţie şi o expunere mai precisă a scopurilor mele şi a metodelor pe care le consider eu a fi adecvate în aceste scopuri.

Sînt un mare păcătos pe care Domnul Isus Christos l-a spălat de trecutul lui şi l-a folosit în slujba Lui.Sînt un om căruia i s-a ierta mult şi, prin urmare, îşi iubeşte Mîntuitorul şi are o dorinţă arzătoar de a-L sluji cu tot ce este şi cu tot ce are. Recunosc cu recunoştinţă că mi s-a dat mult har. După ce am obţinut o diplomă în filologie de la Universitatea din Cluj, şi după doi ani de studii la Seminarul Teologic Baptist din Bucureţti, am slujit ca profesor de limba şi literatura română în şcoli primare şi un liceu din Cluj timp de zece ani, apoi am studiat teologia la Regents Park College din Oxford. Cînd mă aflam în Anglia, cineva m-a îndemnat să rup relaţiile cu ţara mea şi să încep să lupt împotriva comunismului. Răspunsul meu, pe care l-am dat publicităţii, a fost formulat cam aşa: "Eu sînt chemat nu să lupt împotriva comunismului, ci să-L aduc pe Christos în comunism. Dacă trebuie schimbat ceva în comunism, atunci eu cred că trebuie schimbat caracterul omului, or, acest lucru nu-l poate face decît Isus Christos iar sarcina mea este de a-L vesti pe Christos şi de a-L lăsa pe El să înfăptuiască această schimbare."

Cînd m-am întors în ţară, în anul 1972, am fost propovăduitor al Evangheliei la Cluj apoi profesor la Seminarul Teologic Baptist din Bucureşti, apoi pastor al bisericii baptiste din Ploieşti iar în ultimii doi ani, pastorul bisericii baptiste din Oradea, care e cea ma mare biserică baptistă din ţară, 1400 de membri botezaţi. Personal, mă consider mai întîi de toate şi mai presus de orice, un propovăduitor al Evangheliei care caută să explice credincioşilor adîncimile şi bogăţiil nespuse ale Cuvîntului lui Dumnezeu. Paralel cu aceasta, şi numai incidental, am scris cîteva lucrări pentru apărarea drepturilor bisericilor şi ale credincioşilor. În aceste lucrări am căutat cu demnitate şi politeţe să arăt care sînt după legile ţării noastre drepturile noastre şi am cerut respectuos ca aceste drepturi să ne fie acordate. Trebuie să subliniez cu toată hotărîrea şi cu mulţumiri conducerii ţării mele că cea mai mare parte din aceste cereri ne-au fost date.

In ce priveşte revendicările noastre, trebuie să dau o lămurire absolut necesară privitor la metoda pe care trebuie s-o folosim şi spiritul cu care ne angajăm la aceasta, noi creştinii protestanţi.

Noi nu luptăm pentru drepturi. Noi trebuie să ne formulăm revendicările în mod politicos şi să cerem cu demnitate acele lucruri care ne aparţin după legile ţării noastre. In cazul în care cererile ne sînt satisfăcute nu trebuie să uităm să recunoaştem că nu s-a dat ceva şi să mulţumim pentru asta. In cazul în care nu ne sînt satisfăcute cererile, trebuie să ne păstrăm pacea şi demnitatea de copii ai lui Dumnezeu şi să ne mulţumim cu ce avem căci, în vreme ce nu avem tot ce dorim, noi mulţumim lui Dumnezeu şi mulţumim ţării în care trăim, pentru că aici avem multe drepturi şi multe posibilităţi de exprimare a credinţei noastre. Şi, mai mult decît aceasta, chiar dacă uneori, cînd cerem un drept care ne aparţine ni se dă în schimb o cruce, chiar şi atunci trebuie să ne păstrăm ţinuta noastră creştină, adică să mulţumim din inimă pentru cruce şi să-i iubim şi să ne rugăm pentru cei care ne dau cinstea de a suferi pentru Domnul nostru Isus Christos.

Mai pre-sus de toate revendicările noastre şi mai pre sus de toate nemulţumirile noastre, noi trebuie să ne iubim ţara în care ne-a aşejat Dumnezeu să trăim şi să muncim cu toată energia noastră pentru bunăstarea şi fericirea ei. Biblia ne învaţă că toate autorităţile, indiferent de ideologia lor, sînt "rînduite de Dumnezeu"şi că"nu e nici o putere care să nu vină de la Dumnezeu." De aceea, în lucrurile materiale, în chestiuni care nu afectează relaţia noastră cu Dumnezeu şi viaţa noastră spirituală, noi trebuie să fim supuşi acestor autorităţi pe care Dumnezeu le-a rînduit !Romani 13:16). E nevoie de un dialog respectuos şi demn cu toate autorităţile de la toate nivelele. A sta de vorbă cu ele în acţiuni menite să ducă la îmbunătăţirea vieţii pămînteşti şi bunăstarea neamului nostru nu este un compromis, cum afirmă unii, ci o datorie de cetăţean şi de creştin.

Se cuvine aici să spunem cîteva cuvinte despre relaţia noastră cu conducătorii cultului nostru. Ei sînt aleşi de noi prin proceduri democratice şi, pe trei ani, sînt reprezentanţii noştri în faţa autorităţilor de stat. Ei nu sînt şefii noştri să ne comande tot ce vor ei; ci sînt reprezentanţi cărora Statul nostru (sau Constituţia Uniunii Baptiste) le dă obligaţii concrete. In lumina acestora trebuie să le evaluăm activitatea. Dar trebui să arătăm foarte ferm ca indivizi şi biserici noi nu avem dreptul de a-i judeca. Aceasta e prerogativa Bisericii din care face parte fiecare din ei, în chestiuni legate de morală şi a Congresului Uniunii Baptiste în lucrurile privitoare la activitatea lor de conducători temporari ai noştri. In unele cazuri s-ar putea întîmpla ca ei să-şi depăşească atribuţiile sau să nu-şi îndeplinească obligaţiile. Este dreptul şi datoria atunci să le spunem ce gîndim, dar trebuie s-o facem cuviinci cu demnitate şi cu dragoste frăţească. La vremea cuvenită, Congresul îi va judeca, şi dacă vor fi găsiţi cu lipsuri,îi va trage la răspundere şi nu îi va mai alege pentru un alt mandat iar noi vom avea alţi conducători. Dar atît timp cît au mandatul de a fi conducători ai cultului nostru chiar dacă nu sînt de acord cu ei, trebuie să le acordăm cinstea cuvenită poziţiei lor, căci dacă îi cinstim pe ei ne cinstim pe noi înşine.

In lumina acestei atitudini trebuie să vedem noi ce s-a întîmplat la Carabsebeş. Biserica Baptistă din acel oraş (cu peste 300 de membri) aştepta cu bucurie vara anului 1978, cînd fratele Busuioc urma să termine studiile la Seminar şi să devină noul lor păstor. Dar mai mulţi membrii din comitetul bisericii au avut o neînţelegere cu fratele Busuioc şi au început să-l vorbească de rău. S-a iscat o ceartă între ei şi mulţi din membrii bisericii, care,în mare majoritate, îl vroiau pe fratele Busuioc de pastor. Conducerea comunităţii baptiste din Timişoara, din care face parte biserica din Caransebeş, a dorit să ştie care e vrerea acestei biserici în privinţa noului lor pastor şi au cerut să se convoace o adu-

nare generală cu membrii bisericii. Lucrul acesta s-a făcut constitu-
ţional de către pastorul interimar pentru data de 28 iulie 1978. Membri
comitetului însă începuseră deja să se teamă că biserica îl va prefera
pe fratele Busuioc şi va decide schimbarea comitetului. Ca atare, ei
s-au hotărît să facă imposibilă ţinerea adunării generale şi lucrul aces
l-au făcut într-un mod încă nemaiauzit la noi: au invitat pentru seara
aceea o orcherstră de ţigani a unei biserici baptiste dintr-un sat ve-
cin să dea un concert în biserică şi aceştia a u început să cînte fără
întrerupere din instrumentele lor. A fost pur şi simplu imposibil să
se mai ţină adunarea. Mai mult, cînd au venit conducătorii comunităţii
din Timişoara să facă controlul financiar al bisericii - una din îndato
ririle lor legale - membrii tineri ai comitetului Bisericii au refuzat
să le dea actele. Prin acest refuz, membrii comitetului rupeau practic
biserica lor din organul ei superior administrativ şi reprezentativ, fă
să aibă în acest sens mandatul bisericii.Impedicînd ţinerea adunării
generale a bisericii, ei negau dreptul bisericii lor de a decide în
problemele ei majore.

La cîteva zile după tristele evenimente din 28 iulie, m-am dus la
Caransebeş să văd personal ce se întîmplase. Am stat de vorbă cu tineri
de acolo, şi am înţeles de la ei că se temeau ca nu cumva dacă s-ar
fi ţinut adunarea generală a bisericii în prezenţa prezidiului conducă-
torilor de la Timişoara aceştia să influenţeze Biserica de aşa natură,
încît aceştia să-şi schimbe comitetul. Le-am propus o adunare generală
a bisericii prezidată de trei păstori pensionaţi, cu delegaţii comunită-
ţii de o parte iar comitetul bisericii de altă parte, fiecare din ei
avînd posibilitatea şi libertatea de a-şi alege calea proprie. Ei au
promis că se vor gîndi la această propunere. De asemenea, am vorbit cu
conducătorii comunităţii de Timişoara despre această propunere şi aceşti
au acceptat-o. Dar peste cîteva zile tinerii din Caransebeş mă anunţă c
resping propunerea, întrucît este "un compromis". Mai tîrziu, Comitetul
de Timişoara a rugat Uniunea Baptistă să excluda din cult pe trei sau
patru dim membrii comitetului bisericii din Caransebeş. Cimitetul Uniun
Baptiste s-a întrunit la 30 august şi a hotărît să îi excludă pe aceşti
oameni. Rămîne o chestiune deschisă şi nu e locul să discutăm aici dacă
Comitetul Uniunii a avut dreptul statutar de a face această excludere.

Preşedintele şi Secretarul General al Uniunii Baptiste s-au dus la
Caransebeş în data de 12 octombrie cu scopul de a avea o şedinţă cu
Biserica şi de a afla dacă vor să accepte linia urmată de membrii comi-
tetului lor sau poate vor să se desprindă din Uniunea Baptistă. La Ca-
ransebeş ei au dorit să se întîlnească cu tinerii, dar unul din ei le-a
trimis vorbă că "nu vor să stea de vorbă cu trădătorii."

Apoi membrii comitetului din Caransebeş s-au hotărît iar să pună
piedici întîlnirii dintre conducătorii Uniunii Baptiste şi biserica lor,
în seara de vineri 13 octombrei, cînd biserica se aduna ca de obicei la
serviciul ei obişnuuit de vineri seara. Membrii comitetului au intrat în
biserică,prindu-se în faţa amvonului şi cînd au intrat în biserică condu
cătorii Uniunii şi au voit să meargă în faţă să se adreseze bisericii
au fost opriţi în mod fizic de tineri. Conducătorii au încercat să dis-
cute cu tinerii şi să-i convingă, dar aceştia le-au spus să plece. Mulţi
oameni din biserică au intrat şi ei în discuţie, pentru ca să fie lăsaţi
conducătorii Uniunii să vorbească bisericii, dar alţii au luat partea
comitetului. In cele din urmă, oamenii au trebuit să plece fără să se ţi
şedinţa sau serviciul de încheinăciune. A doua zi, conducătorii Uniunii
au făcut reclamaţie scrisă la miliţie împotriva acestor trei tineri care
au împedicat fizic ţinerea adunării pentnu închinăciune sau pentru pro-
bleme administrative. Miliţia a emis în aceeaşi zi celor trei o citaţie
să se prezinte la sediul miliţiei. Unul din ei s-a dus la ora indicată

pe citaţie; cei de la miliţie au stat de vorbă cu el şi i-au spus că întrucît a tulburat o întrunire a bisericii este amendat cu 1.000 de le (vreo 45 de lire sterline), după care i-au dat drumul acasă.

Ceilalţi doi însă nu s-au dus la miliţie. In duminica din 15 octombrie, după-masa (pe la ora 13,30), cînd se întorcea lumea acasă de la serviciul de dimineaţa al bisericii, o patrulă de miliţie i-a aşteptat pe cei doi lîngă casa unuia din ei. Aceştia tocmai veneau acas însoţiţi de mulţi alţii. Miliţienii i-au poftit la sediul miliţiei dar ei au refuzat să meargă. A urmat o ceartă şi în cele din urmă o încăierare, la care nimeni nu ştie exact cum s-au petrecut lucrurile. Patru sau cinci tineri au fost bătuţi crunt de miliţieni. Cam peste trei zile trei dintre ei au fost judecaţi pentru că au întîmpinat rezistenţă faţă de miliţie, pentru tulburarea liniştii pe stradă şi au fost condamnaţi la închisoare cu sentinţa între 8 şi 17 luni.

Nu e cazul să discutăm aici faptul că conducătorii Uniunii au făcut reclamaţie scrisă la miliţie împotriva acestor trei tineri. E o problemă ce trebuie discutată în locul cuvenit la Uniunea Baptistă.

Deplorăm însă faptul că cei ridicaţi de miliţie au fost bătuţi. Ne exprimăm mila şi înţelegerea faţă de familiile celor închişi şi chia faţă de cei care se află acum la închisoare.

Dar atitudinea lor faţă de conducerea comunităţii baptiste de Timişoara, atitudinea lor faţă de conducerea Uniunii Baptiste, refuzul lor de a permite bisericii lor să ţină o adunare generală în cadrul căre să-şi hotărască soarta, dezordinile produse de ei în biserică atunci cînd conducătorii cultului au voit să discute cu biserica şi refuzul lor de a răspunde la citaţia autorităţilor de stat - toate acestea nu pot fi acceptate de noi, nu le putem apăra. De aceea eu personal nu mi-am ridicat glasul în apărarea celor închişi de la Caransebeş: fiindcă n-am putut fi de acord cu metodele şi acţiunile lor. Incă o dată: am înţeleg re pentru suferinţa lor şi mă rog să fie grabnic eliberaţi din închisoare, dar nu pot, în nici un caz, să apăr ceea ce au făcut ei.

Sînt unii care zic că eu i-am învăţat pe tinerii aceştia să o apuce pe drumul acesta. Eu neg cu desăvîrşire acest lucru. Ii invit pe cei care susţin asta să arate în care predici sau lucrări al dat eu o asemenea învăţătură. Nu vor fi în stare s-o facă. Dar eu voi putea să arăt tuturor că am predicat o Evanghelie a iertării, a iubirii, a unui caracter drept şi nobil, a unităţii dintre fraţi şi a respectului faţă de autorităţi şi a lepădării de sine, al jertfirii pentru Dumnezeu şi lucrarea Sa.

In ultimul timp, a cîştigat tot mai mare amploare o mişcare extremistă în sînul cultului nostru. Sub pretextul că apără drepturile credincioşilor, unii din conducătorii acestia creează discordie în biserici, îndreptă pe credincioşi în capul păstorilor lor şi a conducerii comunităţii şi Uniunii lor Baptiste şi produc multă confuzie, în special în cercurile tinerilor. Unii din aceşti conducători au fost o vreme prietenii mei. Dar acum, fiindcă nu am fost de acord cu metodele lor şi cu unele din acţiunile lor, şi în primul rînd fiindcă mă străduiesc să rămîn în relaţii corecte şi bune cu conducerea Cultului şi a autorităţilor de Stat, conducătorii aceştia s-au îndreptat împotriva mea şi mă numesc acum "trădător." In situaţia aceasta, nu pot face altceva decît să mă rog ca Dumnezeu să-i lumineze pe aceşti oameni şi să-i facă să înţeleagă că sînt pe o cale greşită. Mă rog fierbinte de fraţii mei în Domnul să citească cu atenţie această formulare a poziţiei mele şi să judece cu toată seriozitatea dacă sînt pe o cale bună sau nu. Cu ajutorul lui Dumnezeu, mă voi sili să rămîn ceea ce sînt: un propovăduitor al Evangheliei şi un tălmăcitor al Cuvîntului lui Dumnezeu.

Chem frăţietatea la mai multă rugăciune pentru unitate şi armonie în mijlocul nostru. Avem nevoie de mai multă îngăduinţă unii faţă de alţii, să învăţăm să trăim şi să muncim împreună, chiar şi atunc cînd ne deosebim în unele privinţe şi cînd unii din noi fac greşeli. Nu ar trebui să ne grăbim atît de repede să ne lovim unii pe alţii cu cuvinte jignitoare. Să ascultăm de avertizarea din Sfînta Scriptură: "Dar dacă vă muşcaţi şi vă sfîşiaţi unii pe alţii, luaţi seama să nu vă nimiciţi între voi (Gal.5:15).

Să rugăm pe Domnul să ne dea o atitudine mai demnă, în care să îmbinăm adevărul cu dragostea, dreptatea cu compasiunea, curajul cu smerenia, sfinţenia personală cu îngăduinţa faţă de slăbiciunile altora Să ne concentrăm energiile tinereţii mai mult în studierea Cuvîntului lui Dumnezeu şi pentru formarea unui caracter cu adevărat creştin, aşa încît lumea în mijlocul căreia trăim să recunoască faptul că sîntem copii adevăraţi ai lui Dumnezeu. Pentru asta trăiesc eu şi asta le spun celor care vor să asculte. Să predicăm o Evanghelie curată şi să trăim noi înşine Evanghelia pe care o predicăm.

Oradea, 26 noiembrie 1978 Iosif Ton

N.B. Sublinierile aparţin subsemnatului. Ideile subliniate sînt tipice pentru lipsa de caracter şi ipocrizia lui I. Ton cel de azi.

A. Popescu

Scurtă notă în legătură cu noua atitudine a
pastorului Iosif Ton

In luna Noembrie 1978,Iosif Ţon cunoscutul pastor din România a emis o scrisoare în care îşi defineşte poziţia în Uniunea Baptistă şi cu privire la unele tendinţe recente din cultul Baptist.

In declaraţia sa Iosif Ton ne explică natura relaţiilor unui creştin cu statul şi conducerea cultului şi aplică noua sa concepţie în aceste domenii într-un caz concret; evenimentele din octombrie dela Caranşebeş, care au dus la condamnarea la închisoare a trei credincioşi, foşti prieteni şi susţinători ai lui Iosif Ton.
Iată cîteva din ideile principale ale scrisorii;

1. Iosif Ton afirmă că "extremiştii"îl critică deoarece el are o atitudine demnă şi politicoasă faţă de autorităţile de stat şi faţă de Uniunea Baptistă .

"Extremiştii" sînt foştii săi prieteni şi colaboratori -Pavel Nicolescu, Aurel Popescu şi alţii; noi nu-l criticăm fiindcă e "demn şi politicos".Noi îl acuzăm fiindcă a devenit subit slugarnic.Anterior,în lucrările sale ,el declarase că Uniunea care conduce azi cultul Baptist este cea mai decăzută din istoria Bisericii Baptiste din România.Deasemenea,Ton a declarat că Uniunea a cedat fără luptă ,drepturi însemnate ale bisericilor şi nu face nimic în apărarea credincioşilor persecutaţi de autorităţi,dimpotrivă ea declară,în ciuda faptelor,că în România este deplină libertate religioasă şi că nimeni nu suferă pentru credinţa sa.

2. Chiar dacă nu sîntem de acord cu hotărîrile Uniunii nu avem dreptul s-o judecăm -declară acum Iosif Ton -

Pînă acum el ne învăţa că acţiunile nebiblice şi nestatutare ale Uniunii trebuiesc condamnate public;că sîntem obligaţi să nu tăcem şi să nu ne supunem unor astfel de hotarâri;dacă ne-am supune- ne spunea Iosif Ţon -ar însemna că renunţăm la autoritatea lui Hristos asupra noastră,sin gura căreia trebuie şi sîntem bucuroşi să ne supunem.
Iosif Ţon lasă să se înţeleagă că în aceasta privinţă biserica din România - e vorba de orice biserică locală - are alternativa ;
a) sau se supune - chiar dacă hotărîrile Uniunii sînt nedrepte, nebiblice,şi nestatutare
b)sau se retrage din cult

Este un exemplu tipic de şantaj,fiindcă se ştie că în ţara noastră o biserică ce se retrage din cult e desfiinţată imediat de autorităţi;dacă membri ei continuă să se strângă laolaltă,sînt supuşi de îndată persecuţiei;La ora aceasta trei predicatori dintr-o biserică pentecostală neautorizată sînt în închisoare. Rezultă că Iosif Ton cere bisericilor să se supună necondiţionat dacă vor să mai existe; exact acelaş lucru îl cere Uniunea şi Departamentul Cultelor.Noi însă ne întrebăm. Dacă se stabileşte acest principiu al supunerii necondiţionate faţă de o autoritate -alta decât Hristos -mai sînt bisericile,biserici ale lui Dumnezeu?

3.Iată ce ne mai spune Iosif Ton;-trebuie să mulţumim frumos autorităţilor cînd ne acordă favoarea de a beneficia de drepturile pe care ni le dă legea. Ni se cere să mulţumim autorităţilor şi atunci când dreptelor noastre revendicări li se răspunde cu arestarea ,tortura şi închisoarea.

Noi însă nu înţelegem dece trebuie să mulţumim autorităţilor pentru un drept, pentrucă ne acordă ce-i al nostru conform legii?Mai ales

2

e de neînţeles dece trebuie să mulţumim autorităţilor când acestea celeă legea şi ne răpesc ceace legiuitorul ne-a acordat.

Nici urmă de protest în faţa abuzului,a nedreptăţii şi a ilegalităţii.In viziunea actuală a lui Iosif Ton,creştinul este un om fără şira spinării,încovoiat în faţa asupritorului;jalnică concepţie despre"omul lui Dumnezeu" care în viziunea biblică este"lumina lumii şi sarea pământului".

Ce-a mai rămas din demnitatea creştinului pe care o predica altădată Iosif Ton?

"EU SINT DOMNUL DUMNEZEUL TĂU .....EU TE-AM SCOS DIN CASA ROBIEI.....CA SĂ MERGI CU CAPUL RIDICAT" Lev.26;13

Astăzi Iosif Ton afirmă că cei persecutaţi de autorităţi îşi merită soarta,fiindcă nu sînt supuşi,uitând că el,care acum este liber şi ocrotit de Securitate,a militat ani întregi în ţara noastră pentru dreptul de a protesta paşnic împotriva abuzurilor şi persecuţiei religioase .

4.Provocarea organizată de Uniune în biserica din Caransebeş ilegalitatea comisă prin excluderea din cult a unor membri ai comitetului ales şi reales -despre nemaipomenita plângere penală a d-lor Mara Cornel,preşedintele Uniunii Baptiste şi Bărbătei Paul,secretar general-despre toate acestea Iosif Ton,consecvent cu noile sale principii,ne cere să nu le discutăm şi ei nu le analizează în declaraţia sa.

El judecă victimile provocării dela Caransebeş fără milă şi pentru greşeli neesenţiale,dar apără pe conducătorii Uniunii,aceaşi oameni pe care altădată îi considera,pe bună dreptate,trădători şi vânzători;secretarului general Bărbătei Paul,Iosif Ton i s-a adresat în iulie 1978 printr-o scrisoare deschisă denumindu-l,cu drept cuvant un"Iuda" între baptiştii din Romania.

In cor sinistru cu Uniunea,Miliţia şi Securitatea,Iosif Ton, lamnă pe fraţii săi din Caransebeş-brutalizaţi şi întemniţaţi-şi culme a decăderii, justifică pe provocatori şi pe prigonitori.

Atitudinea lui Iosif Ton ne îndreptăţeşte să-l considerăm, alături de conducerea Cultului,unul din principali autori morali ai valului de represiune dezlănţuit în ultimul timp în Romania.

Se poate oare cădere mai adîncă şi ruşine mai mare ?

5.Iosif Ton declară, fără să roşească,fără teamă că-l bate Dumnezeu,că întodeauna a susţinut aceleaşi lucruri şi că e consecvent în învăţătură şi atitudine.

Dacă aşa stau lucrurile,dece l-a repudiat până acum conducerea Uniunii şi l-a frecat Securitatea? Oare toate acestea erau doar înscenări,menite să arunce praf în ochii naivilor şi pentru a scoate la lumină,în vederea eliminării,a adevăraţilor conducători spirituali? Evenimentele par să confirme o asemenea ipoteză;Liviu Olah,Pavel Nicolescu şi alţii,precum Filip Dincă,Ianculovici Dimitrie etc.sînt deja eliminaţi din lucrarea lui Dumnezeu din România şi nu e oare suspect faptul că lîngă fiecare din aceştia apare figura lui Iosif Ton cu o contribuţie evident negativă ca şi nu zicem nefastă ?

Pe de altă parte,ce spun toate lucrările lui Iosif Ton apărute şi în străinătate şi care circulă în toată ţara? Ce spun toadeclaraţiile şi protestele semnate împreună cu fraţii lui pe care azi îi denunţă Securităţii,denumindu-i "extremişti" şi antistatali? Dacă Iosif Ton a fost sincer în aceste lucrări,atunci nu ne rămîne altceva decît să credem că el "s-a schimbat" şi a trecut pe poziţiile Uniunii cum a declarat de fapt la un moment dat.

Dece a făcut Ton acest pas nenorocit ? Aparent pentru a

supravieţui ca membru al cultului baptist;Comitetul Uniunii urma să-l excludă din cult odată cu Pavel Nicolescu şi Aurel Popescu.Cauzele pot fi şi altele mai greu de sesizat.Poate frica de cruce,de suferinţă,poate încrederea prea mare în capacităţile lui poate toate acestea la un loc -sau altele pe care numai Dumnezeu le ştie.Fapt este că Iosif Ton ţine azi isonul d-lor Mara,Bărbătei Găjivină,Turcu,Băleanu,Trifu şi a altor marionete jalnice ale autorităţilor din România.

6.Iosif Ton a început să dea"note de protocol"la Uniune pentru Departamêntul Cultelor,conform unor instrucţiuni mai vechi. Majoritatea credincioşilor refuză să dea astfel de note informative despre relaţiile lor cu fraţii care îi vizitează.

Atitudinea lui Iosif Ton,care până acum nu dădea astfel de note -cel puţin aşa se părea-este destinată să fie un exemplu care trebuie urmat şi de alţii.

Fraţii din străinătate care îl viziteată ar trebui să fie înştiinţaţi că Iosif Ton,dă Securităţii note informative privitoare la discuţile avute cu ei.Si după noua sa concepţie asupra relaţiilor cu autorităţile de stat,el dă informaţii complete.

7. Sîntem informaţi că Iosif Ton a început să ia atitudine în predicile sale împotriva emigrării,că urmare a instrucţiunilor primite dela Departamentul Cultelor şi Uniunea Baptistă;aceste predici vin în contradicţie flagrantă cu declaraţile sale că nu va mai face politică ci se va ocupa numai de propovăduirea Evangheliei. Deasemenea el a primit noi revelaţii -dela cine? -cu privire la supunera faţă de autorităţi,interpretând cap. 13 din epistola lui Pavel către Romani în conformitate cu noile sale principii. Iosif Ton ştie că cei mai corecţi şi mai supuşi cetăţeni ai ţării sînt credincioşii.Prin munca şi devotamentul lor ar trebui să fie cei mai stimaţi cetăţeni,dar din cauza credinţei lor ei sînt trataţi ca cei mai din urmă.Si atunci ne întrebăm la ce fel de supunere îi chiamă fr.Ton în cor cu domnii Mara,Bărbătei et.comp? Răspunsul nu poate fi decat unul singur;-la tăcere totală!Nici măcar elementara întrebare "dece ne bateţi"? pusă şi de Domnul nostru,nu avem dreptul s-o punem,după concepţia lui Iosif Ton.

De fapt Iosif Ton continuă să facă politică ,de data aceasta în folosul Securităţii şi în detrimentul bisericii.

Până una alta,autorităţile în faţa cărora el aşterne preşuri de mulţumiri şi de recunoştinţă,îi aresteaza fraţii,îi torturează şi-i condamnă la închisoare. Sîntem informaţi că numărul întemniţaţilor a ajuns la 23 ;la cât trebuie să ajungă acest număr pentru ca fr.Ton să-şi ridice glasul cum făcea altădată?

Îşi dă seama Iosif Ton că tăcerea lui şi trecerea lui pe poziţiile Uniunii a încurajat organele de represiune la acţiunile brutale din ultimele luni?

Intr-adevăr se pare că Iosif Ton trăieşte tragedia din Plîngerile lui Ieremia 4;1 "Vai!cum s-a'înegrit aurul,şi cum s-a schimbat aurul cel curat!(dacă nu cumva a fost numai aramă sunătoare)

Vai, se jelea profetul îndurerat şi vai!..zicem şi noi azi.. mii de oameni deplîng decăderea lui Iosif Ton.

DOAMNE INDURĂ-TE DE IOSIF TON !

Aurel Popescu

Scappoose-Oregon S.U.A.

97056

SCRISOARE DESCHISA ADRESATA FRATELUI IOSIF ȚON

CINE ESTI DUMNEATA, FRATE IOSIF TON?-

Moto I (Deși din Dumnezeu sîntem coborîtori)
"Cu-o moarte toți sîntem datori
Tot una e dac-ai murit
Flăcău ori moș îngîrbovit
Dar nu-i tot una leu să mori
Ori cîine-nlănțuit ...

- George Coșbuc -

Moto II "Vai! Cum s-a înegrit aurul și cum s-a schimbat aurul cel curat ...

- Plîngerile lui Ieremi 4:1 -

Moto III 2 Petru 2:22.

Recent, într-o declarație difuzată în țară și în străinătate, pastorul baptist Iosif Ton, unul din cei mai buni predicatori din România, își definește poziția în cadrul Uniunii Baptiste și desfide pe cei care ar fi în stare să-i arate că vreodată a fost altceva decît acum, invitîndu-i s-o facă dacă sînt în stare.

Răspund acestei invitații. Cînd eram în țară, Iosif Ton, în prezența unor pastori din București, m-a rugat să tac fiindcă altfel îi distrug cariera de predicator.

Elementele esențiale ale scrisorii de față le-am discutat personal cu Iosif Ton în prezența unor frați care mi-au cerut insistent și ei să nu-l demasc, deoarece altfel ar putea fi o pricină de poticnire pentru mulți care încă se încred în el.

Declarația lui Iosif Ton este însă atît de revoltătoare încît - apostol de-ar fi - trebuie să fie demascat "căci este într-adevăr de osîndit" (Galateni 2:11). Și așa cum arată textul Scripturii, nici apostolii nu au fost scutiți de mustrare publică atunci cînd au păcătuit.

Citesc și recitesc declarația d-tale frate Iosif, și sînt uluit.

Ce vrei, de fapt, d-ta? Cine ești, de fapt, d-ta? Hai să parcurgem împreună declarația d-tale și să încercăm să aflăm ce se întîmplă cu d-ta. Cred că în România nimeni nu te cunoaște atît de bine ca mine și cred că puțini te-au iubit și te-au sprijinit atît de mult.

Mai întîi, să observăm că treci prea ușor peste trecutul d-tale. Ne spui că ești un păcătos iertat, că ai beneficiat de mult har, că ai obținut o diplomă de profesor la Cluj, că ai doi ani de Seminar - deci numai doi? - că apoi ai studiat teologia în Anglia, la Oxford - dar cum ai ajuns acolo? - că ai refuzat oferta de a rupe relațiile cu țara și de a lupta împotriva comunismului și că ai ales alternativa de a-L aduce pe Hristos în comunism.

Nimeni nu ar avea dreptul să-ți răscolească trecutul, dacă în prezent ai fi un om corect, cu teamă de Dumnezeu și cu rușine de oameni.

Dar nu ești, frate Ton, și demonstrația urmează.

Să completăm deci tabloul tinereții d-tale.

In urmă cu mai bine de douăzeci de ani, s-a evidenţiat în România un tînăr care promitea mult. Talentat, inteligent, plăcut. îndrăzneţ, s-a impus repede. Si fraţii săi de credinţă l-au împins înainte... l-au împins atît de bine, încît tînărul nostru, încă necopt, s-a pomenit în fundul unei prăpăstii. S-a zis că a căzut de la credinţă, dar se pare că el avea credinţa numai în cap.

S-a întîmplat însă un lucru grav, rar întîlnit. Domnul Isus spune că este cu neputinţă ca cineva că facă minuni în numele Său şi să-L poată grăi de rău îndată după aceea. (Marcu 9:39). Ori, tînărul Iosif Ton nu numai că s-a apucat de o viaţă uşoară, ci, ca să arate că n-are nici în clin, nici în mînecă cu Răstignitul a proferat blestemăţii la adresa Mîntuitorului. Din care fapt rezultă că "n-a căzut" de nicăieri, pentru că n-a avut de unde să cadă. Dar a dat la iveală o latură esenţială a caracterului său; de fapt, începea să arate că n-avea caracter, fapt evident astăzi pentru toată lumea.

Exemplul trist al multor "naufragiaţi în ce priveşte credinţa" (I Tim. 1:19) arată că orice "cădere" doare; cel căzut geme sub povara vinovăţiei sale. Tînărul nostru nu avea asemenea simţăminte...şi a dus-o "bine" ani de zile. Intre timp, s-a despărţit de soţie, "care nu-i mai corespundea." A ajuns agentul securităţii - după propria sa mărturisire - şi a scris o carte, prima lui carte, împotriva credinţei, împotriva jertfei înspăimîntate a Crucificatului; "fire simţitoare" avea oroare de "sînge." A scris-o însă atît de jignitor încît autorităţile au considerat că nu e posibil să i-o publice - cel puţin pentru moment. Mai tîrziu, securitatea a căutat-o febril, dar, din fericire pentru d-ta frate Iosif Ton, cartea a dispărut.

După aproape zece ani, Iosif Ton se trezeşte; e ajutat să-şi vadă păcatele şi - probabil pentru prima oară - se pocăieşte. Asta o cred eu; însă mulţi, foarte mulţi, sînt de altă părere.

După ce-şi reface căminul, pleacă din ţară cu paşaport în regulă, prin O. N. T., ca turist în Austria. Dar nu se mai întoarce, ci ajunge în Anglia.

Fiindcă în recenta d-tale declaraţie faci paradă de demnitate şi corectitudine faţă de autorităţile de stat, eu te întreb: a fost corect să fugi din ţară, cum ai făcut-o, cu intenţia de a nu te mai întoarce, [illegible] ?

Fiindcă altfel ar trebui să credem că ai fost trimis de autorităţi în Anglia, în vederea îndeplinirii unei anumite misiuni: unii, nu puţini, sînt tocmai de această părere.

Dar asta încă nu e totul. Iosif Ton ştia bine situaţia reală din România comunistă; ştia că foarte mulţi credincioşi - în special neo-protestanţi - sînt persecutaţi. Unii abia ieşiseră din închisori, alţii erau încă acolo. Avea cunoştinţă de imixtiunile brutale ale statului în probleme pur interne ale bisericilor şi cunoştea atitudinea trădătoare a conducătorilor cultelor care făceau jocul autorităţilor. Si totuşi... paralel cu studiile sale la Oxford, Iosif Ton colindă Anglia [redacted]

incercînd să creieze o altă imagine despre România decît cea reală.

Ambasada română din Londra îl încurajează şi-l susţine, asigurîndu-l că se poate întoarce liniştit în ţară cînd doreşte. Fiindcă îşi cunoaşte "stăpînii" n-are curajul că vină în vacanţe acasă, ci se reîntoarce în ţară abia după terminarea studiilor, plin de idei şi, din păcate, plin de sine.

După lege ar fi trebuit să fie judecat. El este însă lăsat să intre în ţară cu toate bagajele, sute de volume de predici care îl vor inspira în anii ce urmează. Eşti tentat să crezi că-şi terminase misiunea în Anglia şi începea o alta în România. Să vedem!

Cei mai mulţi nu-i cunoşteau trecutul. Din cînd în cînd, în predici, Iosif Ton pomeneşte în lacrimi căderea sa de la credinţă. Predica evanghelia cu o îndrăzneală neobişnuită şi era din ce în ce mai ascultat şi mai iubit.

A început să scrie memorii, proteste, datorită cărora s-au obţinut o serie de drepturi pierdute prin acţiunea trădătoare a conducerii Uniunii Baptiste. Două din lucrările sale "Cine îşi va pierde viaţa" şi "Manifestul creştin" au fost tipărite în străinătate şi răspîndite în mii de exemplare în toată ţara; traduse în engleză şi germană, ele circulă şi astăzi în occident.

Un post de 21 de zile - numai cu apă - ne-a ţinut cu respiraţia tăiată; era un protest împotriva abuzurilor conducerii Uniunii Baptiste şi, în special, împotriva eliminării din Seminarul Teologic Baptist a doi studenţi proeminenţi, Ianculovici Dimitrie şi Prejban Ionel, persecutaţi fiindcă aceştia şi nu numai ei, ci întreaga serie a anului doi de studii îl cereau pe Iosif Ton ca profesor la Seminar.

A început să fie persecutat de Uniunea Baptistă și de Departamentul Cultelor. I se interzice să mai predice; dar Iosif Ton nu se supune, continuă să predice oriunde este chemat, în ciuda acestei interdicții.

Acuzat de Uniunea Baptistă, într-un document trimis Departamentului Cultelor și Federației Baptiste Europene că este dușmanul partidului și al statului, este apărat într-o scrisoare deschisă - scrisă de subsemnatul - în care se demască josnicia conducerii Uniunii Baptiste, care între timp îl demisese din funcția de păstor. Acuzațiile criminale ale Uniunii rămîn fără efect.

Una din lucrările sale, "Cultele neo-protestante și drepturile omului în România" - scrisă în colaborare cu subsemnatul și semnată de șase credincioși neo-protestanți, a rede chis conflictul cu securitatea, căci între timp, ca urmare a lucrărilor mai sus amintite, cu caracter protestatar și revendicativ, avuseseră loc anchete, percheziții, confiscări et

Documentul a avut răsunet, intrînd și în mapa diplomatică a delegației americane la Conferința de la Belgrad și fiind difuzată la postul de radio "Europa Liberă."

Urmează, timp de șase săptămîni, interogatorii zilnice îndelungate, violențe, din nou percheziții, confiscări etc.

Fără aprobarea Uniunii Baptiste, ci cu toată împotrivirea ei, este angajat ca pastor în biserica din Oradea.

Este greu de crezut că în această perioadă Iosif Ton juca rolul agentului dublu: pe față în slujba lui Isus și a bisericii, iar în ascuns în slujba dracului. Dacă ar fi fost așa, atunci nu ne-am putea imagina un agent mai diabolic. Să-ți plîngi păcatele în fața a mii de oameni, dar lacrimile tale să fie de fapt lacrimi de crocodil...se poate și asta, însă autorul acestor rînduri are pretenția că-l cunoaște pe Iosif Ton suficient de bine ca să respingă o asemenea ipoteză. E adevărat că din această cauză eu sînt considerat un naiv Mulți credincioși sînt de părere că d-ta, Iosif Ton, ai fost și ești un agent al securități

Convingerea mea este că, cel puțin pînă în vara anului 1978, Iosif Ton, deși se clătina ca o trestie bătută de vînt, nu fusese încă doborît. În Anglia, din interes și din slăbiciune de caracter, a colaborat cu Ambasada Română, după părerea sa, în folosul țării. Venit în România, vrea să se reabiliteze față de sine și față de biserică și lasă să se înțeleagă că este liber de orice alte obligații.

Securitatea sesizează slăbiciunea lui de caracter... așteaptă și lucrează, cînd amenințîndu-l, cînd flatîndu-l; cînd îl înjură, cînd îl laudă; cînd îl sperie, cînd îl ademenește.

Și astfel, Iosif Ton începe un joc, jocul cu focul, jocul cu moartea, jocul cu puterile întunericului. Deoarece Evanghelia o are mai mult în cap, decît în inimă, pare un copac înalt cu rădăcini puțin adînci; vine o împrejurare cînd i se dă lovitura de grație și copac înalt se frînge.

Căci deodată, pe nepusă masă, Iosif Ton apare ca opusul lui. Fără explicații. protestatarul numărul unu face o întoarcere de 180°. Întoarce spatele la tot ce susținuse pînă atunci și susține lucruri pe care le combătuse.

Înainte de a analiza în continuare declarația lui Iosif Ton, să reținem trei momente importante din viața acestui om, din ultimele luni ale anului 1978, care ar putea să expli subita lui transformare:

I. Perspectiva plecării cu familia în Anglia, de unde probabil, nu s-ar mai fi întors. "Te lăsăm să pleci, i se spune la securitate, dar mai întîi împacă-te cu Uniunea Baptistă;" *Impacarea sa cu Uniunea Baptista este azi un fapt implinit.*

Urmează oare acum plecarea în străinătate într-o nouă "misiune" ?

II. Perspectiva excluderii din activitatea pastorală, ca urmare a hotărîrii pe care, sub presiunea conducerii Uniunii, trebuia s-o ia un colectiv de pastori special convocat de Uniunea Baptistă și care avea să decidă dacă un pastor căzut de la credință mai poate fi păstor, chiar dacă se pocăiește.

III. Perspectiva iminentă a excluderii din cult, ca urmare a activității sale considerate de Uniune antistatală și calomnioasă față de autoritățile de stat și eclesiastice. Excluderea trebuia să aibă loc în 30 august, odată cu excluderea lui Pavel Nicolescu, Aurel Popescu și Vasile Taloș.

Toate acestea au loc pe fondul lipsei de caracter, specifică acestui om, ros de o

ambiție nepotolită - aceea de a fi mare, cel mai mare, singurul mare în România, nu atît într-o funcție, cît în glorie - încercînd să împace lumina cu întunericul și speriat de "cruce" cînd aceasta era gata să i se așeze pe umeri. Toate acestea, la care trebuie să adăugăm și ispita unui trai mai bun - mult prea bun pentru un ucenic al Celui mai sărac dintre oameni - și poate altele pe care numai Domnul le știe - toate la un loc l-au frînt

Și astfel, avem acum de a face cu un alt Iosif Ton, cu atît mai rău dacă cel de azi e tot cel de ieri, cum caută să ne convingă prin declarația sa.

Unii zic că acesta este cel real; celălalt ar fi fost doar o mască. Eu personal nu cred aceasta. Sînt îndurerat să asist, fără să pot ajuta, deși am încercat, la prăbușirea unui om pe care l-am iubit foarte mult. Împreună cu Pavel Nicolescu și cu alții - puțini la număr - am fost alături de el cînd cei mai mulți îl părăsiseră și el însuși a spus că fără noi ar fi fost de mult înfrînt.

La finele lui august, silită de Departamentul Cultelor să treacă la măsuri ferme, Uniunea decide, cu încălcarea Statutului și a Mărturisirii de credință, excluderea din cult a lui Pavel Nicolescu, a comitetului ALCR și a lui Aurel Popescu.

"Ce facem cu Iosif Ton?" a fost problema din după amiaza zilei de 30 [redacted] august la comitetul Uniunii.

"Se face băiat cuminte sau stă în continuare cu Aurel Popescu și Pavel Nicolescu?" Iată care a fost în fond dilema care i-a stat în față lui Iosif Ton la ședința mai sus amintită.

Și așa cum Irod - fire nestatornică, soi rău de om - a cedat la cererea Salomei și l-a sacrificat pe Ioan Botezătorul, tot așa și d-ta Iosif Ton, ți-ai sacrificat prietenii adevărații tăi prieteni, dar mai ales ai sacrificat adevărul ca să supraviețuiești ca membru al cultului.

Iată ce a declarat Iosif Ton, după cîteva zile, unor frați, între care era și fratel Lauden din Chicago:

"M-am despărțit de grupul extremiștilor; am trecut pe poziția Uniunii; a trebuit să aleg și am ales! M-am schimbat - rămîn cu Uniunea. Chiar dacă cultul s-a prostituat, el e mama mea - rămîn cu mama."

Acestei declarații verbale i-a urmat apoi declarația scrisă la care ne vom referi în continuare, intitulată: "Poziția mea în cadrul Uniunii Baptiste și cu privire la unele evenimente recente din cultul baptist."

În declarația sa, fratele Iosif Ton ne explică care trebuie să fie relațiile noastre în calitate de creștini cu statul și conducerea cultului și aplică noua sa concepție în acest domeniu la un caz concret: evenimentele din octombrie care au dus la arestarea și condamnarea a trei credincioși, foști prieteni și susținători ai lui Iosif Ton.

1. În relațiile cu statul comunist ateu:

"Eu vreau, ne spune Iosif Ton, să-l aduc pe Cristos în comunism și dacă e ceva de schimbat în comunism (oare o fi ceva de schimbat? n. a.) atunci aceasta este schimbarea omului. Noi creștinii nu luptăm pentru drepturi, ci le cerem politicos, cu demnitate. Dacă ni se dă ce este al nostru, conform legii, mulțumim frumos, dacă nu ni se dă... să fim mulțumitori... să mulțumim din toată inima celor ce ne fac onoarea să suferim. Mai pre sus de toate cererile noastre, și pe deasupra tuturor nemulțumirilor noastre, trebuie să mulțumim țării... și să lucrăm cu toată energia pentru prosperitatea și fericirea ei. Nu e nici un compromis a sta de vorbă cu aceste autorități și a lucra cu ele." (citat prescurtat din declarația lui Iosif Ton.)

Susținerea biblică a acestei atitudini Iosif Ton o găsește în Romani 13 unde scrie trebuie să ne supunem stăpînirilor fiindcă ele sînt rînduite de Dumnezeu.

Lăsînd la o parte utopia unei societăți comuniste creștine - nouă ni se pare că aste e tot una cu încercarea de a boteza un drac - lăsînd la o parte și afirmația aparent nai "dacă e ceva de schimbat în comunism", parcă Iosif Ton n-ar ști că în comunism trebuie schimbat esențialul, adică concepția materialist-ateee despre lume și viață, ireconciliabilă opusă concepției creștine - lăsînd toate acestea la o parte, reținem că față de abuzurile și ilegalitățile autorităților care nu ne acordă ce e al nostru, conform legii, fratele Iosif Ton ne cere să așternem în fața asupritorilor prețuri de umilință și de mulțumire.

Dar ce ne spunea Iosif Ton pînă ieri, mai exact pînă la 31 august 1978? Să cităm cîteva paragrafe din lucrarea sa "Cine își va pierde viața".:

5

"In ultimii ani amestecul statului în viaţa bisericii noastre s-a extins... decretul pentru organizarea şi funcţionarea cultelor, care fixează ca o atribuţie a Departamentului recunoaşterea păstorilor şi a celorlalţi conducători ai bisericii, încalcă unul din principiile noastre fundamentale, acela că statul nu trebuie să se amestece în viaţa internă a bisericii în nici un fel... sîntem de fapt în ceea ce se numeşte o criză legală."

Ce-i de făcut atunci cînd statul se amestecă totuşi în treburile interne ale bisericilor? "Biserica are datoria sfîntă şi vitală, ne spunea Iosif Ton, să-i spunem (statului) un răspicat "Nu" orice s-ar întîmpla după aceea, chiar dacă aceasta ar însemna moartea ei fizică. Statul nu poate decide cine poate şi cine nu poate să ocupe funcţii în conducerea Bisericii."

Aşa vorbea şi scria pînă ieri Iosif Ton!

Azi el ne cere să fim politicoşi, să mulţumim, să mulţumim şi iarăşi să mulţumim! Nici urmă de protest. Acel curajos "nu" s-a înecat într-o mlaştină de mulţumiri.

Dar nu numai atît. Iosif Ton ne mai spune în lucrarea sa că la noi în ţară s-a ajuns la situaţia că statul dictează bisericilor ce au voie şi ce nu au voie să facă cu banii lor. "Poziţia noastră trebuie să fie clară. Noi nu putem să acceptăm ca activitatea noastră financiară să fie dirijată de altcineva decît de biserică."

In cartea sa Iosif Ton dă şi alte exemple de imixtiuni brutale ale statului în viaţa internă a bisericilor şi stabileşte principiul că dacă biserica se supune pierde autoritatea călăuzitoare a Duhului Sfînt şi se prostituează "curvind cu dumnezei străini."

Dacă mai adăugăm acestor citate şi următoarele extase din "Manifestul Creştin" al aceluiaşi Iosif Ton, atunci nu greşeşte cine pune întrebarea: "Cînd minte Iosif Ton, azi, s ieri?" Unii sînt de părere că şi azi, şi ieri. Noi credem că azi! Unii zic că ieri, cînd spunea adevărul, scopul lui ar fi fost să-i scoată la suprafaţă pe aceia pe care azi îi numeşte extremişti, foştii săi colaboratori şi pe care azi îi lasă baltă sau, şi mai rău, îi acuză.

Să citäm deci cîteva paragrafe din "Manifestul Creştin." "Concepţia materialistă despre om a dus la o politică socială greşită care, în loc să aducă societăţii fericirea, i-a adus teroare şi spaimă... oameni buni, nu înţelegeţi că răspîndind ideologia materialist-atee lucraţi împotriva intereselor societăţii pe care vreţi s-o construiţi? Oameni buni, opriţi-vă de a mai crea oameni disperaţi şi lipsiţi de scrupule (aşa vedea Iosif Ton omul nou al societăţii socialiste n. a.) ...materialismul a creat în oameni un imens gol spiritual... viaţa materială "ca-n rai" devenind o perspectivă îndepărtată, omul a rămas totalmente gol pe din-afară şi gol pe dinăuntru... locul unde socialismul a falimentat este tocmai aici în transformarea oamenilor, în producerea omului nou... toate măsurile de limitare a libertăţilor, de acţiune şi de manifestare a bisericilor neo-protestante, toate presiunile făcute asupra credincioşilor nu au putut opri creşterea acestor culte... numai un masacru general, o nouă noapte a Sfîntului Bartolomeu ar putea să-i zdrobească, dar nu să-i desrădăcineze de aici... în socialism omul nu şi-a schimbat caracterul, ci a rămas acelaşi om egoist, plin de vicii, lipsit de corectitudine, aşa cum era el şi în societatea capitalistă... cauza pentru care nu se realizează omul nou este ideologia materialist-atee, etc., etc."

Părerile acestea şi multe altele asemenea lor arată oare că Iosif Ton manifestă o atitudine politicoasă faţă de autorităţi şi faţă de societatea socialistă din Romania pe care o critică atît de violent? Astăzi el acuză pe cei care susţin, pe bună dreptate aceste idei, că fac politică. Oare de la cine au învăţat să o facă?

Este evident că Iosif Ton s-a schimbat, şi s-a schimbat în rău - el navighează azi în apele tulburi ale compromisului, se minte pe sine şi încearcă să mintă şi pe alţii.

In legătură cu aceasta, Iosif Ton ne spune că "mai presus de toate cererile noastre şi pe deasupra tuturor nemulţumirilor noastre, noi trebuie să mulţumim ţării unde ne-a aşezat Dumnezeu să locuim şi să lucrăm cu toată energia noastră pentru fericirea şi buna starea ei."

Chiar mai presus de toate? Oare nu ne învaţă Evanghelia că lucrurile privitoare la Impărăţia lui Dumnezeu au proritate absolută? Si să fie adevărat că "nu e nici o putere care nu vine de la Dumnezeu" şi că "trebuie să fim supuşi oricărei stăpîniri"? Hitler, Stalin, Mao, ca să nu pomenim decît de aceştia, îndeplineau ei condiţiile unei autorităţ puse de Dumnezeu? Au fost aceştia slujitorii lui Dumnezeu (Rom. 13:6), pentru binele nostru (Rom. 13:4), sau au fost nişte criminali oridinari şi odioşi care au omorît mii de

sfinţi? Semnele unei stăpîniri puse de Dumnezeu sînt scrise în Epistola către Romani la capitolul 13:3, 4; Oare nu în lumina acestor versete trebuie înţeles Romani 13:1, 2 ?

Iată ce zice în această privinţă un mare teolog: "Statul ca paznic al legii drepte nu este rău. Răul se adaugă îndată şi pe măsură ce statul devine un paznic autonom al unei legi nedrepte... în acest caz, orice faptă a statului care contravine dreptăţii intră în domeniul criticii... biserica cere statului numai ce derivă din adevărata lui fiinţă: să fie drept, adică să pedepsească pe cei ce fac răul, să răsplătească pe cei ce fac bine, şi să nu se degradeze prin patimă sau părtinire în aplicarea legilor. Din nenorocire, păcatul îşi arată cea mai mare putere asupra omului luînd prilej tocmai de la funcţia lui de stăpînitor. Coborîrea merge atît de departe, mai ales în zilele noastre, încît avem azi state cu totul atee. Impărăţiile acestea nu mai sînt în slujba lui Dumnezeu, ci au devenit satanice stînd în slujba lui Antichrist."

"Un stat al cărei ideologie este ateismul nu poate pretinde că dispune de criterii care l-ar îndreptăţi să decidă... în problemele interne ale bisericilor." (Iosif Ton, Cine îşi va pierde viaţa")

În concluzie, oricare ar fi statul în care locuim, rămîne ca principiu călăuzitor Cuvîntul Domnului Christos care zice: "Daţi Cezarului ce este al Cezarului şi lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu." Dacă Cezarul ne va cere ceva care contravine legilor divine, creştinul va răspunde cu un categoric "nu" oricare ar fi consecinţele. Aşa s-au născut martirii: ei, de care lumea nu era vrednică, au plătit cu viaţa sau cu pribegia devotamentul lor în slujba Domnului.

II In relaţiile cu conducătorii cultului.

"Ei sînt reprezentanţii noştri în faţa autorităţilor de stat (unii zic că ei ar fi reprezentanţii statului în faţa bisericii!)...trebuie să arătăm foarte apăsat că în calitate de indivizi şi biserici, noi nu avem dreptul de a-i judeca. Aceasta e prerogativa biserici din care fac parte fiecare din ei, în chestiuni de morală şi a Congresului Uniunii Baptiste în lucrurile privitoare la activitatea lor de conducători temporari ai noştri."

Dar ce ne facem dacă conducătorii noştri o iau razna?

"Este dreptul şi datoria noastră să le spunem atunci ce gîndim. Dar trebuie s-o facem politicos, cu demnitate şi cu dragoste frăţească. La vremea cuvenită, Congresul îi va judeca şi dacă vor fi găsiţi cu lipsuri, îi va trage la răspundere şi nu îi va mai alege pentru alt mandat iar noi vom avea alţi conducători... chiar dacă nu sîntem de acord cu ei trebuie să le acordăm cinstea cuvenită poziţiei lor."

Dar iată ce zicea Iosift Ton pînă ieri în legătură cu această problemă în lucrarea sa Punctul nostru de vedere cu privire la situaţia actuală din Cultul Baptist."

După ce ia atitudine faţă de conducătorii Uniunii că se plimbă în străinătate, în loc să rezolve problemele Iosif Ton scrie următoarele:

-Uniunea nu respectă hotărîrile Congresului
-Uniunea a votat nestatutar bugetul
-Uniunea emite circulare nebiblice şi nestatutare
-Uniunea neagă dreptul bisericii locale de a decide cine să-i slujească şi încearcă să acorde păstorilor titluri şi autoritate de şefi de unitate, acordîndu-li-se astfel o poziţie dictatorială în biserică.
-Uniunea încearcă să transforme cultul nostru dintr-un cult democratic, într-un cult papistaş, unde soarta bisericilor se decide în vîrful ierarhiei ecclesiastice, ceea ce contravine statutului şi mărturisirii de credinţă baptiste.

"Prin urmare, fraţi baptişti - scrie Iosif Ton - dacă vă iubiţi credinţa... nu permiteţi reprezentanţilor voştri din organele cultului să se atingă de statut şi de mărturisirea de credinţă."

Cum rămîne atunci, frate Iosif Ton, cu recenta d-tale afirmaţie că nu avem nici un drept să judecăm hotărîrile Uniunii? Nu tot d-ta ne-ai învăţat să nu permitem organelor din conducerea cultului să se atingă de statut şi de mărturisirea de credinţă? De ce ne înveţi astăzi să lăsăm această treabă pe seama congresului, cînd ştii bine ce calităţi morale şi spirituale are majoritatea membrilor acestui congres?

Şi pentru ca lucrurile să fie deosebit de clare, Iosif Ton ne spune azi că "s-ar putea întîmpla ca noi să nu fim de acord cu modul în care se comportă conducătorii noştri şi s-ar putea să fim de părere că ei şi-au depăşit mandatul şi nu şi-au îndeplinit obligaţiile